

مرمتگران و باستان شناسان مشهدی از ظرفیت آثار تاریخی و ضرورت ورود افراد متخصص به این حوزه می گویند

مرمت بناهای تاریخی بازگوکننده نبوغ هنر معماری

عکس: سعید گل شیراز

گوناگون، شایان مطالعه و اهمیت فراوان هستند.

● **حرم مطهر رضوی، موزه‌ای نفیس از فرهنگ ومعمراری**
لیاف خانیکی ادامه داد: مجموعه بسیار نفیس و عظیمی تحت عنوان حرم مطهر رضوی که از اوایل قرن سوم هجری در مشهد شکل گرفته است، خود به منزله یک موزه و مجموعه نفیس فرهنگی، معماری، صنایع دستی، نگارگری و... بسیار ارزشمند است. از قرن سوم هجری به بعد در مشهد حول محور امام رضا^ع، تأسیسات و بناهایی ایجاد شده که بعضی از این آثار در مشهد و در اطراف همچنان یافت می شوند.

وی با اشاره به جاذبه حرم مطهر رضوی یادآور شد: این جاذبه باعث شده زائران از سرتاسر ایران و جهان به سمت زیارتگاه امام رضا^ع بیایند. این حضور باعث شکل‌گیری تأسیساتی از جمله راه‌های منتهی به مشهد شد که در ادامه کاوش‌ها ایجاد کاروان سراها در مسیر مشهد مانند رباط طرق هم درخور توجه است. البته به دنبال تعریض خیابان‌ها و دیگر تغییرات، کاروان سراهای متعدد دیگری به مرور از بین رفته اند.

این باستان شناس و پژوهشگر با اشاره به دیگر آثار تاریخی این منطقه اظهار کرد: وجود مدارس علمیه، مساجد و مصل‌ها در کنار حضور شخصیت‌های مهم در این شهر که اکنون آرامگاه آن‌ها جاذبه تاریخی محسوب می شود از دیگر آثار ماندگار گذشتگان است. در کنار آن، خانه‌های تاریخی متعدد حول حرم مطهر رضوی وجود دارد که متأسفانه به دلیل بی توجهی، تعداد کمی از آن‌ها باقی مانده است. البته این تعداد کم نیز در معرض آسیب هستند.

● **تفاوتی بین مرمت وحفظ میراث فرهنگی ناملوس نیست**
لیاف خانیکی اضافه کرد: صرف نظر از کارکرد این آثار آنچه که در همه این‌ها مشترک است، روحی است که در آن‌ها دمیده شده است که این، روح، تجلی دهنده و بازگوکننده نبوغ فرهنگی، هنری و معماری ایران است. ما اگر ادعای ایرانی بودن و مشهدی بودن می کنیم، واجب عینی است که از بناهای تاریخی مراقبت کنیم. چون تنها این بناها هستند که در عصر معاصر که به عبارتی دهکده جهانی است اصالت ایرانی بودن ما را حفظ خواهند کرد. مسلما باید حفظ داشته‌ها و نمادهای فرهنگی را در اولویت قرار

دهیم.
وی با اشاره به اینکه حفظ نماد های فرهنگی منحصر به معماری نیست افزود: در کنار آن

حفظ میراث فرهنگی ناملوس از جمله آداب و رسوم، آیین‌ها، اعتقادات، زبان وگویش اهمیت دارد؛ زبان فارسی و خط فارسی ما به عنوان نماد های هویتی ما به مراقبت و ترویج نیاز دارد.
لیاف خانیکی ادامه داد: هر کدام از ما در کف خانه اش، بهشتی به نام فرش دست باف نقش بسته است. قطعا داشتن میراث های این چنینی برای تک تک ما ایرانی‌ها باعث افتخار و مسرت است. وجود شاعران ودانشمندان بزرگی در این آب و خاک که دیگر کشورها سعی بر به ثبت رساندن و مصادره این بزرگان برای خودشان دارند، یک ظرفیت غنی فرهنگی است که باید از آن‌ها مراقبت کنیم.

وی با بیان اینکه حفظ میراث فرهنگی ناملوس ما هیچ فرقی با مرمت آثار تاریخی ندارد، افزود: تک تک ما در ابعاد زندگی و شغلی که داریم می توانیم یک مرمتگر باشیم. هنرمند به یک شکل، نویسنده، رسانه و خبرنگار به اشکال دیگر می توانند در حفظ آثار معنوی و ملموس ما نقش داشته باشند.

● **مشهد نیازمند تربیت مرمتگرانی در شان بناهای تاریخی**

هدایت گواهی، دیگر متخصص مرمت بنای تاریخی در مشهد نیز درباره ضرورت وجود رشته مرمتگری در دانشگاه های استان و نبود نیروی متخصص اظهار کرد: بعضی از دانشگاه ها در استان در مقاطع پایین این رشته را تدریس می کنند، اما متأسفانه در مدارج بالاتر امکان تحصیل وجود ندارد. برای استان و شهری مثل مشهد که از نظر بناهای تاریخی غنی است، این نیاز وجود دارد که دانشگاهی هم تراز دانشگاه اصفهان و تهران برای این رشته ایجاد شود.

این مرمتگر در ادامه بیان کرد: این واقعیت است که برای جذب علاقه مندان به این حوزه باید به این هنر نگاه درآمدی هم داشت. در یک دهه گذشته از لحاظ اقتصادی رشته مرمت آثار باستانی برای شغل گزینه مناسبی نبود. خوشبختانه اکنون با فعالیت مدنی و آگاهی رسانی که انجام شد و اتفاقاتی که برای بافت تاریخی مشهد رخ داد و به تبع آن تصمیم هایی که هر چند دیر برای مشهد گرفته شد، اکنون کمی شرایط نسبت به دهه گذشته تغییر کرده و تمایل مالکان هم به موارات آن برای مرمت بناهایشان بیشتر شده است.

ما هه»، شخصیت متمایز از دل یک خانواده بیرون می آید، تمایزی درون زاد که برای بسیاری از مخاطبان، به اندازه کافی توجیه پذیر نیست و همین امر باعث می شود منطق شوخی‌ها آن طور که باید جانفیتد. بدین ترتیب، شوخی‌ها غالباً تا مرز بیرون زدگی پیش می روند؛ اغراقی که کمتر مخاطبی می تواند آن را کاملاً باور کند. با این همه، نمی توان منکر آن شد که برخی موقعیت های تروتیمیز و بامزه، به خوبی با فانتزی سربال درآمیخته اند و تماشای اثر، اثر، می کنند. برای طرفداران آثار مدبری، دلپذیر می کنند. مسئله اصلی این است که قصه ای مبتنی بر مرگ آگاهی و همچنین اشاراتی به تغییر طبقاتی، ظرفیت شوخی های بسیار عمیق ترو اتز گذارتی را در خود داشت؛ ظرفیتی که در متن سربال چندان جدی گرفته نشده و اغلب به سطح شوخی های ساده و تکرار شونده تقلیل یافته است.

● **در آرزوی ستاره**

یکی دیگر از نقاط ضعف «شیش ماهه، به ترکیب بازیگرانش بازمی گردد. محمد شعبان پورو نیما شعبان نژاد در این اثر پرتلاش ظاهر شده اند و بازی های قابل قبولی ارائه می دهند، اما قادر نیستند آن تأثیرگذاری تعیین کننده ای را رقم

● **تب مرمت از سوی افراد بی تخصص**
گواهی با تأکید بر معضلی به نام نیروی فعال غیرمتخصص در مرمت آثار تاریخی شهر بیان کرد: در کنار معضل حفظ بنای تاریخی و مرمت آن، که درگذشته داشتیم، اکنون ما با افزایش توجه به بناهای تاریخی روبه رو هستیم که یک روی دیگر آن وجود مرمتگران فعال غیرمتخصص در این حوزه است.
وی بیان کرد: تب مرمت توسط افراد بی تخصص به مد روز تبدیل شده است که در بستر فضای مجازی با یک نگاه غیرکارشناسی اظهارنظر می کنند و به عبارتی متخصص و بلاگر میراث فرهنگی شدند. جای تعجب است که این افراد به واسطه معرفتی که پیدا کردند، دعوت به پروژه می شوند که مسلماً به دلیل نبود تجربه و تخصص کافی، مرمت بنا یا تخریبی غیر قابل جبران، بی نتیجه باقی می ماند.

این متخصص مرمت بناهای تاریخی در مشهد اضافه کرد: وقتی به بنای تاریخی آسیبی وارد می شود دیگر جبران پذیر نیست و خود یک مصیبت بزرگ است. برای مثال خانه «پریشانی» به دلیل نبود متخصص ضربه خورده و جبران شدنی هم نیست.

وی با بیان اینکه دغدغه مند بودن یک چیز است، اما اینکه سوار بر جریان مورد توجه مردم شدن چیز دیگری است، گفت: اکنون با موجی روبه رو هستیم که روی مثبتی دارد و آن توجه به آثار تاریخی است، اما بخش منفی آن نگاه غیرکارشناسانه به این بناهاست. باتوجه به ظرفیت بالای میراث فرهنگی خراسان بزرگ، قطعاً این منطقه نیازمند وجود دانشگاه قدری است که تأثیرات خوبی بر حفظ هویت شهر ایجاد کند.

● **بنای تاریخی هنوز قابلیت استفاده در زندگی معاصر را دارد**

گواهی در پاسخ به این سؤال که تغییر کاربری خانه های تاریخی که در چند سال گذشته بیشتر در مشهد به چشم می خورد آیا اقدام مثبتی است یا نه؟ اظهار کرد: نمی شود نگاه منفی به این موضوع داشت به شرطی که درست اجرا شود. ما از آن دوره گذر کردیم که به این بناها نگاه موزه ای داشته باشیم، این برخورد نادرستی با بناست. باید نگاهی ایجاد شود که این بناها هنوز قابلیت استفاده در زندگی معاصر را دارند و می توانند با زندگی ما وفق پیدا کنند که امتیاز مثبتی برای بنای تاریخی است.

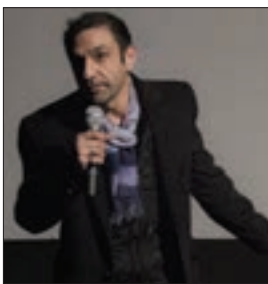

بزننده که مثلاً فرهاد اصلانی در «هیولا» با پیامی انصاری در «قهوه تلخ» ایجاد کرده بودند. «شیش ماهه» در فقدان یک ستاره کاریزماتیک که بتواند وزن درام و کمدی را هم زمان بر دوش بکشد، دچار خلأ می شود. در این شرایط، سکانس های مشترک مهرا ن مدبری و حسن معجونی از جذاب ترین بخش های «شیش ماهه» به شمار می رود، نه لزوماً به دلیل پیچیدگی متن یا ظرافت شوخی ها، بلکه به این سبب که مخاطب شاهد داد و ستد هنری دو بازیگر ستاره است. این سکانس ها یادآور آن نکته اند که گاه حضور بازیگران کاربلد، خود به تنهایی می تواند به صحنه جان بدهد؛ امری که در سایر بخش های سربال کمتر رخ می دهد.

بدین ترتیب، «شیش ماهه» تلاشی است برای بازتعریف طنز مهرا ن مدبری در شرایط تازه تلویزیون؛ تلاشی که اگرچه نشانه هایی از جسارت و نوسازی دارد، اما در منطق کمدی، پرداخت قصه و ترکیب بازیگران، به انسجام آثار شاخص گذشته او نمی رسد. سربالی که می توانست با تکیه بر مرگ آگاهی و تغییرات اجتماعی، اثری ماندگارتر باشد، اما در نهایت به اثری متوسط با لحظاتی قابل دفاع تبدیل شده است.

اخبار
هنری
مشهد

هنرنمایی بازیگر مشهدی در فیلم «کافه سلطان»

محمد رضا صولتی، بازیگر مطرح مشهدی با فیلم سینمایی «کافه سلطان» به کارگردانی مصطفی رزاق کریمی در بخش سودای سیمرغ چهل و چهارمین جشنواره فیلم فجر حضور دارد. این بازیگر تئاتر، سینما و تلویزیون در این فیلم در کنار بازیگرانی چون آریتا حاجیان، محمد رضا شریفی نیا، سجاد بابایی، سیاوش طهمورث، مریم مؤمن و شبنو مکینیان ایفای نقش می کند. «کافه سلطان» درباره یک کافه بین راهی، یک خانواده و مسافرانی است که در آنجا حضور دارند و جنگ دوازده روزه سرنوشتی جدید برای آن‌ها رقم می زند.

موفقیت خراسان رضوی در جشنواره «آوای عشق»

مراسم اختتامیه هفتمین جشنواره سراسری موسیقی و سرود «آوای عشق» روز گذشته ۶ بهمن با معرفی برگزیدگان این رویداد در مجموعه فرهنگی الزهراء(س) تهران برگزار شد که نام دو برگزیده از خراسان رضوی در میان آن‌ها به چشم می خورد.

در بخش روایتگری غلامرضا پرنده‌آور از خراسان رضوی به رتبه دوم رسید و در بخش آکاپلا، گروه آکاپلای طنین از خراسان رضوی عنوان سومی را از آن خود کرد.

برگزاری نشست هنر و رسانه در دفتر تبلیغات اسلامی استان

اولین نشست از سلسله نشست های رواق مجازی با حضور دکتر بهزاد حسن نژاد، چهارشنبه ۸ بهمن ساعت ۲۰:۳۰ در دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی برگزار می شود.

این نشست که از سلسله نشست های تخصصی در زیست بوم فضای مجازی، هنر و رسانه است، به موضوع «رسانه های هوشمند: آینده مخاطب، مصرف کننده یا مشارکت کننده در تولید محتوا» می پردازد.

اجرای «مسافری از آینده» در فرهنگ سرای ترافیک

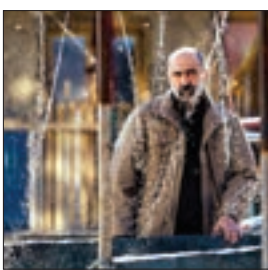

نمایش کودک و نوجوان «مسافری از آینده» به کارگردانی امید وثوقی از جمعه ۱۰ بهمن ماه ساعت ۱۸ در فرهنگ سرای ترافیک روی صحنه می رود.

این نمایش به زندگی دختری می پردازد که با بیست سال بعد خود روبه رو می شود.

چارسوق
هنر

«فاتوردشت» از امروز اکران می‌شود

اکران آنلاین فیلم سینمایی «فاتوردشت» به کارگردانی سید محمد رضا خرد مندان پس از اکران در سینماهای سراسر کشور، از امروز ۷ بهمن ساعت ۸ در پلتفرم فیلم‌وا اکران آنلاین خود را آغاز می‌کند. این فیلم که روایتی از ربوده شدن یسنا دخترپنجه چهار ساله اهل کاله است، تابستان ۱۴۰۴ در سینماهای سراسر کشور به نمایش درآمد و چهارمین فیلم پرفروش اجتماعی سال سینماها شده است. هادی حجازی فر، میرسعید مولویان، شبنم قربانی، بابک کریمی، سیدعلی صالحی، امیر دژاکام، اردشیر رستمی، سعید آقاخانی و علی مصفا بازیگران این فیلم سینمایی هستند.

ایستگاه
هنر

هوش مصنوعی به دهمین دوره جایزه فیروزه آمد

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خراسان رضوی، با اشاره به انتشار فراخوان دهمین دوره جایزه فیروزه، این رویداد ملی را بستری مؤثر برای بروز خلاقیت، نوآوری و بهره‌گیری هدفمند از هوش مصنوعی در صنایع فرهنگی دانست. حسین مسگرانی در این باره گفت: دهمین دوره جایزه فیروزه با تمرکز ویژه بر ایده های نو و کاربردهای اخلاقانه هوش مصنوعی در صنایع فرهنگی، فرصت ارزشمندی را برای شناسایی و حمایت از ایده‌ها، محصولات و کسب وکارهای فرهنگی ایرانی، اسلامی فراهم کرده است.

وی با بیان اینکه این دوره از جشنواره در سه بخش ایده های فرهنگی با رویکرد استراتژی-کسب وکارهای فرهنگی نوپا و کسب وکارهای فرهنگی تجاری شده برگزار می شود، افزود: در کنار این بخش ها، یک بخش ویژه و مستقل به کاربرد های خلاقانه هوش مصنوعی در صنایع فرهنگی اختصاص یافته است که می تواند زمینه ساز شکل گیری ایده های نوآورانه و پاسخگو به نیازهای جدید مخاطبان باشد.

مسگرانی ادامه داد: آثار ارسالی در حوزه هایی مانند هادای فرهنگی، اسباب بازی و عروسک، طراحی شخصیت و همچنین خلاقیت در بهره گیری از هوش مصنوعی در صنایع فرهنگی ارزیابی می شوند و شاخص هایی همچون نوآوری، کیفیت و ایمنی، هویت فرهنگی، نیازسنجی مخاطب و میزان انطباق با اهداف جشنواره، مبنای داوری خواهد بود.

وی در پایان بیان کرد: ثبت نام و ارسال آثار از آذرماه ۱۴۰۴ آغاز می شود و تا پایان اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ ادامه خواهد داشت. مرحله داوری اولیه ملی در پایان اردیبهشت ماه انجام می شود و ارسال فیزیکی آثار برای داوری نهایی از اوایل خرداد آغاز شده و داوری حضوری تا اوایل تیرماه ادامه خواهد داشت. آیین اختتامیه و نمایشگاه آثار برگزیده نیز ۲۳ تیرماه ۱۴۰۵ برگزار می شود.